

Oponentní posudek diplomové práce

Autor diplomové práce: Bc. Štěpánka Rumlová

Název diplomové práce: Evaluace projektu prevence kyberšikany DigiStories

Vedoucí: Mgr. Michaela Slussareff, Ph.D

Oponent: Mgr. et Bc. Karolína Schubertová

Hodnocení: Velmi dobře

Datum vyhotovení posudku: 3.6.2018

Cíl práce

Představení a zhodnocení koncepce projektu pro prevenci šikany DigiStories na druhém stupni základních škol.

Hodnocení práce

Ačkoliv se tématu šikany věnuje pozornost již mnoho let, opakovaně se ukazuje, že téma její prevence je stále aktuální a velmi potřebné. Je také důležité, že se v rámci této prevence objevují i nové postupy využívající nová média, neboť i v této oblasti existuje mnoho možností jejich využití. Zavádění nových postupů a jejich evaluace je klíčovým krokem pro nalezení efektivní prevence v oblasti šikany. Práci Štěpánky Rumlové proto v tomto ohledu považuji za přínosnou.

V rámci teoretické části se autorka zabývá základními pojmy a jejich definicí, rozlišením tradiční šikany a šikany v kyberprostoru a klíčovými aktéry. Dále se tématu věnuje z pohledu legislativy české i zahraniční, stejné pohledy pak nabízí v rámci popisu praxe v oblasti prevence šikany, kde nabízí zajímavý a široký přehled dostupných webových projektů, programů ve školách, filmů a videí i knih. Oceňuji, že autorka se zabývala i pohledem do oblasti prevence v zahraničí, o které se často nehovoří. Chybí mi zde ale nějaké konkrétní podoby prevence na školách. Naopak výčet knih a filmů se zdá až zbytečně dlouhý a chybí mi k němu komentář nebo shrnutí autorky. Po této části autorka plynule přechází na popis projektu DigiStories a následně na navazující praktickou část práce.

Pro výzkumnou část práce byla zvolena kvantitativní metoda dotazníkového šetření. Konkrétně se jednalo o dva dotazníky, které měřily přínos videohry Digistories pro žáky sedmé a deváté třídy. Dotazníky byly předloženy s odstupem jednoho měsíce po videohře za účelem měření dlouhodobého efektu videohry. Autorka si stanovila výzkumné otázky a následně hypotézy, v případě hypotéz mi není zcela jasné, na jakém základě byl stanoven procentuální odhad. Autorka bylo přítomna u sledování videoher žáky a popsala i jejich reakce. V rámci praktické části se autorka dotazovala nejen na dopad videoher, ale také na zkušenosti žáků s šikanou. Výsledky doplnila přehlednými grafy a v závěru práce diskutovala. Možností pro analýzu dat bylo ale podle mne o něco více.

V rámci práce autorka postihla všechny klíčové tematické oblasti, které bych od práce na toto téma očekávala. Jejich zmapování je ale místy značně obecné a ocenila bych větší detailnějších informací a aktuálních poznatků z odborných studií. Užitečné také mohlo být zaměřit se krátce i na téma spolupráce rodič-škola v případě šikany. Práce je stručným přehledem aktuální situace v oblasti prevence šikany, které se ukazuje být stále důležitým a poukazuje i na limity v praxi s interaktivními materiály v oblasti prevence.

Aspekt kv. práce	Vysvětlení	Možné bodové hodnocení
Metodologie a věcné zpracování tématu	<p><i>Cíl práce byl splněn. Autorka použila jednoduchou, ale pro účel práce dostačující metodologii, popsala základní pojmy a související oblasti. Struktura práce je logická, chybí mi větší propojení mezi teoretickou a praktickou částí (například v podobě popisu zkoumání efektivity podobných intervencí v rámci jiných studií). Obecně mi v práci chybí větší teoretická základna těžící z nejnovějších studií.</i></p> <p><i>V rámci praktické části mi chybělo rozdělení na podkapitoly nástroje, postup, výsledky. Všechny tyto byly spojeny dohromady, což působilo nepřehledně a neodpovídá to struktuře odborné práce. Vzorek je vzhledem k okolnostem sběru dat s dětmi a komplikacemi odpovídající. Hypotézy včetně procent působí jako stanoveny náhodně. Diskuse je velmi krátká a měla by být více dána do souvislosti s poznatky z literatury, které mi ale v tomto ohledu v teoretické části chyběly.</i></p>	30 bodů
Přínos	<p><i>Autorka popsala spory v oblasti definice kyberšikany, její odlišnost od šikany, aktéry a jejich roli a uvedla příklady materiálů a intervencí pro prevenci šikany v České republice i v zahraničí. Teoretická část z mého pohledu nepřináší žádné překvapivější poznatky.</i></p> <p><i>Hlavní přínos práce ale vidím v evaluaci dopadu videohry na přemýšlení žáků o kyberšikaně a zmapování jejich zkušeností nebo dojmů o ni.</i></p>	14 bodů
Citování, korektnost citování, využití inf. zdrojů	<p><i>V rámci práce bylo použito celkem adekvátní množství zdrojů. S čím jsem však poněkud nespokojena je jejich povaha. Chybí mi větší množství odborných studií, naopak vidím velké množství knih, a to především z českého prostředí. V rámci zdrojů je uvedeno i množství filmů a online stránek. Postrádám větší množství odborných studií na téma kyberšikany z českého i světového prostředí a také z posledních let, neboť možnosti v oblasti využití nových médií ke kyberšikaně se rychle</i></p>	8 bodů

	<p>vyvíjejí. Neaktuálnost zdrojů se projevuje i v obsahu (viz dále).</p> <p>Často se opakují stejné zdroje v několika po sobě jdoucích odstavcích (př. Kapitola 1. - Blaya (2018), Kapitola 2. a 3. (Rogers (2011)), dlouhé úseky textu bez citací (př.: Kapitola 5, začátek Kapitoly 8). V rámci některých výroků nebo pojmů postrádám oporu zdroje zcela (př.: Kapitola 4. – pojem ostrakizace, flaming, trolling,...; Kapitola 9), někde je citováno špatně (Kapitola 6 – EU Kids online).</p> <p>Některé výroky považuji za velmi neaktuální. Za hlavní příčinu této skutečnosti považuji použití neaktuální literatury na dané téma (př.: Oběť tedy nemá tušení, komu se má bránit a zda se do role agresora nepasoval někdo z jeho blízkosti, anonymita zároveň ztěžuje vypátrání agresora (Kolář, 2011; Rogers 2011)).</p> <p>Předpokládám, že práce je psána v citační normě ISO 690. I v rámci této platí, že pokud je citace na konci věty, tečka se píše až za závorku.</p>	
Slohové zpracování	<p>Práce je psána čtivě, ale ne příliš odborně a objevují se fráze, které dle mého názoru do odborné práce nepatří (př.: „Sociální sítě jsou pak kapitola sama pro sebe“, „To sice není nic proti ničemu“, „Bylo by příliš optimistické si myslet“, apod.)</p> <p>Objevují se nekoherentní větné stavby, v nichž se ztrácím nebo příliš dlouhá souvětí (př.: s. 75 „Nebo v případě předmětu mediální výchova, kam by tato prevence spadala, bylo by určitě vhodné všechny tyto prevence přesunout sem, aby se ostatní učitelé nemohli domnívat, že takové věci příliš zasahují do ostatních – pro ně důležitých – předmětů.“). Délka práce je odpovídající, teoretická i praktická část jsou z hlediska délky téměř vyvážené.</p>	8 bodů
Gramatika textu	<p>Gramatická úroveň práce je dobrá, osobně jsem si nevšimla žádných výrazných chyb. V textu se místy objevují překlepy nebo chybějících písmena (př.: s. 6 „Od svých patnácti let“, s. 70 „zrazovat své kamarád“), které ale výrazně nesnižují kvalitu práce.</p>	4 bodů

CELKEM		64 bodů
--------	--	---------

Otázky k obhajobě:

- S odkazem na tvrzení na s. 13 („*To sice není nic proti ničemu, ale problém nastává ve chvíli, kdy jen velmi málo lidí (děti a jejich rodiče) dbá na věkovou hranici pro jejich používání*“.): Existuje přesně daný vztah mezi věkem a schopností umět se vhodně chovat online? Jak souvisí věk a kyberšikana?
- Jakým způsobem pracovat v rámci prevence kyberšikany se zmíněnými filmy a seriály? Stačí pouze jejich shlédnutí? Jak by měla vypadat správná prevence s využitím filmů a seriálů s přihlédnutím ke zmíněným kritériím dobré praxe v oblasti prevence?

Předloženou diplomovou práci považuji za dobrou, splňující požadavky kladené na tento typ práce, a proto ji doporučuji k obhajobě s hodnocením **velmi dobře**.

V Kodani dne 3.6.2023

Mgr. et Bc. Karolína Schubertová